

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 3Csp/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621200458
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Szabo
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2021:3621200458.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Eduardom Szabom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Bratislava, Mýtna 48., zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanému: E. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X. Y. XXX, zast.: Advokátska kancelária Valach, Kišac, s. r. o., IČO: 36 663 051, so sídlom Bratislava, Gogoľova 18, o zaplatenie 3.113,98 € s

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamieťa.
- II. Súd priznáva žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu sa žalobca domáha zaplatenia 3.113,98 € s príslušenstvom a náhrady trov konania.
2. Žalobca žalobu zdôvodnil tým, že je právnym nástupcom Consumer Finance Holding a.s., s ktorým žalovaný uzatvoril zmluvu pôžičke č. 7151223/6540504630 dňa 27.04.2015. Predchodca žalobcu na základe zmluvy poskytol žalovanému úver vo výške 5.000 €. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v 60 mesačných splátkach vo výške 145,41 €, celkovo sumu 8.724,60 €. Žalovaný si neplnil svoju povinnosť splácať riadne a včas. Žalovaný ku dňu podania žaloby uhradil na predmetný úver sumu 5.063,94 €. Predchodca žalobcu listom zo dňa 27.06.2018 vyzval žalovaného na úhradu dlžných splátok a zároveň ho upozornil na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti celého dlhu. Nakoľko k úhrade nedošlo, predchodca žalobcu ku dňu 19.08.2018 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.08.2018. Celkový dlh ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 3.113,98 €.
3. Ako dôkazy žalobca navrhol vykonať: zmluva o pôžičke + zmluvné podmienky; prehľad splátok a úhrad; predžalobná upomienka + doručenka; oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.
4. Tunajší súd v spore vydal platobný rozkaz č.k. 3Csp/35/2021-33 zo dňa 26.04.2021, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu, alebo v tej iste lehote podať odpor s vecným odôvodnením.
5. Dňa 01.06.2021 doručil žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu odpor proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu. V odpore uviedol, že žalovaný v celom rozsahu popiera tvrdenia o existencii žalobcovho nároku. Na žalobcom predloženej zmluve absentuje podpis žalovaného. Má za to, že z predložených dôkazov nevyplýva, že by medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu písomnej zmluvy o pôžičke. Žalovaný popiera tvrdenia žalobcu ohľadom vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru. Žalovaný popiera, že by mu žalobca oznámil, že pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru.

Žalobca nepredložil dôkaz o doručení oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru žalovanému. Zároveň právo veriteľa vyhlásiť okamžitú splatnosť musí byť medzi veriteľom a dlžníkom dohodnuté. Žalobca však skutočnosť, že by k takejto dohode došlo nepreukázal. Nepreukázal, že by medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke a poskytnutiu peňazí. Žalobca tak neuniesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Vzhľadom na uvedené žiada žalobu zamietnuť v celom rozsahu a priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Súd vzhľadom na včasne a vecne podaný odpor proti platobnému rozkazu, uznesením č.k. 3Csp/35/2021-47 zo dňa 14.06.2021 platobný rozkaz č.k. 3Csp/35/2021-33 zo dňa 26.04.2021 zrušil a po právoplatnosti uznesenia ďalej pokračoval v konaní.

7. Dňa 28.06.2021 doručil žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie k odporu žalovaného. Uviedol, že v danom prípade ide o tzv. Webovú zmluvu, ktorá je uzatváraná prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie (cez internet), bez vyhotovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v listinnej forme podpísanej zmluvnými stranami. Zmluve samotnej predchádza uzatvorenie tzv. rámcovej zmluvy, predmetom ktorej je popis spolupráce pri uzatváraní zmlúv o úvere prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie. Pokiaľ už bol žalovaný evidovaný žalobcom ako klient na základe iných, skôr uzatvorených zmlúv, ani samotná rámcová zmluva neobsahuje podpis strán. Podľa názoru žalobcu boli dodržané zákonom stanovené predpoklady na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Dohoda o práve veriteľa je v zmluve uvedená v čl. 12 bod 12.2 zmluvných podmienok. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti bolo žalovanému zasielané len obyčajnou poštou, nakoľko pred vyhlásením okamžitej splatnosti bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru v prípade, neuhradenia dlžných splátok. Žalovaný sa však o vyhlásení okamžitej splatnosti mohol dozvedieť najneskôr dorúčením žaloby. Predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom.

8. Dňa 17.08.2021 doručil žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie k vyjadreniu žalobcu. Uviedol, že zotrváva na tvrdeniach uvedených v odpore. V zmluve bola uvedená fixná úroková sadzba 27,50%. V roku 2015 boli úrokové miery nových obchodov v podobe spotrebiteľských a iných úverov od 1 do 5 rokov vo výške 10,05%. Fixná úroková sadzba uvedená v zmluve je skoro trojnásobne vyššia ako priemerné úrokové miery z úverov bánk v roku 2015. Je preto potrebné Zmluvu považovať za v rozpore s dobrými mravmi. Úžerný úrok v rozpore s dobrými mravmi spôsobuje absolútnu neplatnosť celej dohody o úroku. Poukazuje na rozsudok krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/27/2018 zo dňa 31.05.2018. Žalobca zároveň porušil povinnosť posúdiť schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver podľa ustanovenia § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Poukazuje na skutočnosť, že proti žalovanému sa na Okresnom súde Partizánske vedú štyri konania v ktorých ako žalobca vystupuje žalobca v predmetnom konaní. Všetky konania spája skutočnosť, že spotrebiteľskú zmluvu so žalovaným mala uzavrieť spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.. K uzatvoreniu spotrebiteľských zmlúv malo dôjsť v rokoch 2014 (dve zmluvy), 2015 a 2017. Veriteľ nepostupoval s odbornou starostlivosťou a ani so zaužívanou praxou a zvyklosťami pri poskytovaní úverov a hrubo porušil povinnosť podľa ustanovenia § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôsledkom porušenia vyššie uvedenej povinnosti je skutočnosť, že úver sa bude považovať podľa ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Cieľom žalobcu bolo dosiahnutie zisku, a to bez ohľadu na vysokú zadlženosť žalovaného, v dôsledku ktorej nebol objektívne schopný dlh takto vzniknutý uhradiť. Poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/134/2012 zo dňa 24.01.2013 a sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016. Žalobca nebol oprávnený od žalovaného požadovať jednorázové splatenie spotrebiteľského úveru a úver z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov. Lahkovosť dlžníka je kvalifikačným kritériom úžery, pričom poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 zo dňa 28.09.2011 a sp. zn. 16Co/71/2011 zo dňa 08.12.2011.

9. Dňa 04.10.2021 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručil súdu ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní spolu so súhlasom s rozhodnutím vo veci bez jeho účasti.

10. Dňa 07.10.2021 doručil žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu tunajšiemu súdu návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu. Uznesením č.k. 3Csp/35/2021-109 zo dňa 08.10.2021 súd pripustil zmenu na strane žalobcu a do konania na strane žalobcu vstúpila Intrum Slovakia s.r.o.

11. Na pojednávaní dňa 12.10.2021 právny zástupca žalovaného uviedol, že okrem už uvedeného, by chcel poukázať na tú skutočnosť, že žalobca do dnešného dňa nešpecifikoval zloženie jeho nároku uplatneného v tomto konaní, t.j. jeho rozloženie na istinu a jeho príslušenstvo, pričom v petite svojho návrhu si uplatňuje úroky z omeškania z celého nároku. Je toho názoru, že nie je možné priznávať úroky z omeškania z príslušenstva. V tejto súvislosti však nie je možné sa konkrétne v konaní brániť a preto poukazuje na § 5b zákona č. 250/2007 Zb. zákonov o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého nemožno priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi bez možnosti uplatnenia práva spotrebiteľa na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi. Na základe uvedeného sa nedokáže brániť voči časti uplatneného nároku, nakoľko nie je jasné, ktorá časť uplatneného nároku je istina a ktorá časť sú dohodnuté úroky. Taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že žalobca po poslednom vyjadrení žalovaného nepreukázal, že by žalovanému oznámil vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru. Má za to, že ide o jednostranný právny úkon, ktorého účinky nastávajú doručením do dispozičnej sféry žalovaného. nakoľko toto nebolo zo strany žalobcu preukázané, je toho názoru, že žalobcom uplatňovaný nárok v danej výške neexistuje. V záverečnej reči uviedol, že sa pridrižiava všetkých svojich doterajších písomných aj ústnych prednesov. Poukazuje na to, že zmluva nebola riadnym spôsobom podpísaná, poukazuje ďalej na tú skutočnosť, že, ak by aj bola uzatvorená platne zmluva, tak táto zmluva bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená ako štvrtá v poradí, pričom predchádzajúce zmluvy o úveroch boli na obdobné výšky presahujúce 3.000 a 4.000 €, pričom pri prvom poskytnutí úveru zo zmluvy vyplýva, že tento bol braný za účelom splatenia ďalších štyroch predchádzajúcich úverov. Na základe uvedeného má za to, že žalobca si porušil svoju povinnosť posúdiť schopnosť žalovaného splácať tento spotrebiteľský úver. Na základe uvedeného, aj keby bol úver uzatvorený platne, má sa v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že podľa výpisu úhrad tohto úveru, žalovaný splatil viac ako bola požičaná istina. Taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že v predloženej zmluve o úvere bol dohodnutý neúmerne vysoký úrok vo výške 27,50% ročne, pričom tento úrok niekoľkonásobne presahuje priemernú výšku spotrebiteľských úverov v tom čase, keď bola zmluva uzavretá. Išlo o druhý štvrtrok 2015. Na základe uvedeného má za to, že z dôvodu uzatvorenia dohody na základe neprimerane vysokého úroku z omeškania, táto dohoda sa stáva absolútne neplatnou. Na základe uvedených skutočností navrhuje, aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu a aby priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, a zistil tento skutkový stav:

13. Súd zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zistil, že predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. so žalovaným uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa 27.04.2015. Predmetom zmluvy bol úver vo výške 3.724,60 €, s mesačnou splátkou vo výške 145,41 €, počtom splátok 60, s fixnou výškou úrokovej sadzby vo výške 27,50% ročne, priemernou hodnotou RPMN 18,34%, RPMN 27,50%, s termínom konečnej splatnosti 4/2020 a celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vo výške 8.724,60 €. V bode 12.2 zmluvy je dohodnutá možnosť veriteľa vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru v prípade ak je dlžník v omeškani s úhradou splátky počas obdobia dlhšieho ako tri mesiace. V bode 14.2 zmluvy je dohodnuté, že písomnosť sa považuje za doručení dňom vrátenia neprevzatej písomnosti veriteľovi, ak bola písomnosť zasielaná na adresu uvedenú dlžníkom.

14. Súd z prehľadu splátok zistil, že žalovaný splatil na predmetný úver sumu 5.063,94 €. Z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaný sa do omeškania dostal splátkou splatnou dňa 20.03.2018 a žalobca pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti dňa 19.08.2018.

15. Súd z predžalobnej upomienky zo dňa 27.06.2018 zistil, že touto výzvou upozornil žalobca žalovaného na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti celého dlhu, ak neuhradí dlžné splátky do 05.08.2018. Vo výzve je uvedené, že žalovaný je v omeškani so splátkou splatnou dňa 20.04.2018. Predžalobná upomienka bola žalovanému doručená dňa 04.07.2018, ako vyplýva z fotokópie doručky.

16. Súd z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 22.08.2018 zistil, že žalobca týmto listom oznámil žalovanému, že pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého dlhu.

17. Súd z tabuľky priemerných úrokových mier z úverov za rok 2015 zistil, že priemerná miera úveru pre úver pre domácnosti (spotrebiteľské a ostatné úvery) za mesiac apríl 2015 pri dĺžke úveru od 1 do 5 rokov vrátane bola 10%.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - ďalej len ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“ (platného a účinného v čase zákona č. 129/2010 Z.z., v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

19. Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. b), písm. g) 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa). Ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere/, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 52 ods.1 až 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Súd na základe vykonaného dokazovania, po zhodnotení jeho výsledkov, dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

29. Súd zmluvu uzatvorenú medzi právnym predchodcom žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaným posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú medzi dodávateľom a spotrebiteľom fyzickou osobou. Zmluva bola uzatvorená cez internet. Pokiaľ žalovaný namietal, že na zmluve absentuje podpis žalovaného, čím namietal uzatvorenie zmluvy, súd konštatuje, že zákon o spotrebiteľských úveroch nevyklučuje uzatvorenie spotrebiteľskej úverovej zmluvy na diaľku. Uzatvorenie zmluvy má súd preukázané aj tým, že na predmetný úver žalovaný splatil celkovo 5.063,94 €. Je logické, že ak by žalovaný predmetnú zmluvu neuzatvoril, na úver, ktorý mu nebol poskytnutý by nesplatil sumu viac ako 5.000 €. Súd má tak uzatvorenie zmluvy medzi stranami sporu za preukázané, a zmluvu považuje za platne uzatvorenú. Predmetná zmluva podlieha režimu Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch, preto súd posúdil, či predmetná zmluva obsahuje všetky vyžadované náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

30. Predmetom zmluvy bol úver vo výške 5.000 €, s mesačnou splátkou vo výške 145,41 €, počtom splátok 60, s fixnou výškou úrokovej sadzby vo výške 27,50% ročne, priemernou hodnotou RPMN 18,34%, RPMN 27,50%, s termínom konečnej splatnosti 4/2020 a celkovou čiastkou, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť v sume 8.724,60 €.

31. Výška úrokovej sadzby 27,50% ročne je v rozpore s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 3 ods. 1 OZ a z toho dôvodu je zmluva v tejto časti podľa ustanovenia § 39 OZ neplatná. Pri dojednávani úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo dňa 26.04.2012). V zmluve o spotrebiteľskom úvere bola dohodnutá výška úrokov na 27,50% ročne, pričom v čase uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa obdobné spotrebiteľské úvery poskytovali dlžníkom pri úrokovej sadzbe 10% ročne a preto úrokovú sadzbu vo výške 27,50% ročne s prihliadnutím na uvedenú skutočnosť je možné považovať za rozpornú s dobrými mravmi, keďže prevyšuje výšku úrokových sadzieb pri obdobných úveroch v tom čase uzatváraných o viac ako 100% a teda v časti dojednania úrokovej sadzby je podľa § 39 OZ zmluva o spotrebiteľskom úvere neplatná. Pokiaľ je zmluva o spotrebiteľskom úvere

v časti dohodnutej úrokovej sadzby neplatná, tak potom neobsahuje jednu z podstatných náležitostí zmluvy, v dôsledku čoho sa podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

32. Súd posudzoval náležitosti tejto zmluvy nielen z hľadiska náležitostí podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ale zaoberal sa aj tým, či žalobca (jeho predchodca) pri poskytovaní úveru postupoval s odbornou starostlivosťou pri vyhodnocovaní finančných, majetkových, zárobkových pomerov žalovaného, ako dlžníka, čo aj samotný žalovaný namietal. Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi. Zmyslom ustanovení, ktoré ukládajú veriteľovi povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri uzatváraní úverových zmlúv so spotrebiteľom je zistiť, či spotrebiteľ bude schopný splácať úver. Táto schopnosť sa posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch spotrebiteľa, ale tiež o jeho výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo nahliadnutím do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch, tak ako sa to uvádza v ustanovení <asp://module='ASPI'&link='129/2010%20Z.z.%252311'&ucin-k-dni='30.12.9999'> 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa je kladený dôraz na výšku jeho príjmov a výdavkov a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane pri vynaložení jeho pravidelných mesačných výdavkov taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Uvedené zákonné ustanovenia majú za úlohu zamedziť tomu, aby sa spotrebiteľia zadlžovali neúmerne, hoci nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie sú potrebné informácie, ktoré si veriteľ musí zabezpečiť pri uzatváraní zmluvy so spotrebiteľom, ktorý prejavuje záujem zmluvu uzavrieť. Je povinnosťou veriteľa získať následne overovať a vyhodnotiť a za dostatočné možno považovať iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľ povinný poskytnúť veriteľovi úplné, pravdivé a presné údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať úver, avšak to nezabavuje veriteľa povinnosti poskytnuté údaje náležite preveriť v príslušných databázach, k čomu spotrebiteľ, v danom prípade žalovaný, dával súhlas so spracovaním jeho osobných údajov.

33. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu, ako veriteľ pri uzatváraní zmluvy so žalovaným nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď nedostatočne zisťoval údaje žalovaného, ako spotrebiteľa a keď riadne nevyhodnocoval pomery na strane žalovaného. Z obsahu zmluvy nevyplýva nahliadnutie veriteľa (právneho predchodcu žalobcu) do príslušnej databázy o spotrebiteľoch. Žalobca sa k splneniu povinnosti podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nijakým spôsobom nevyjadril a splnenie povinnosti nijakým spôsobom nepreukázal, pričom práve jeho zaťažuje dôkazné bremeno preukázania postupu podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd preto vychádzal z toho, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď neposudzoval schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Z vykonaného dokazovania súd nepovažoval za preukázané, že by bol právny predchodca žalobcu (pôvodný veriteľ) skúmal v príslušnej databáze alebo registri schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pretože o tomto žalobca žiadny dôkaz nepredložil. Súd tak nedostatočne posudzovanie schopnosti splácať úver žalovaným, bez prihliadania na podstatné údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a i vzhľadom na výšku spotrebiteľského úveru, považoval za hrubé porušenie povinností, pričom v takomto prípade sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch).

34. Žalobca (predchodca žalobcu) poskytol žalovanému úver vo výške 5.000 €. Keďže sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca má nárok len na nesplatenú istinu. Žalovaný žalobcovi na predmetný úver uhradil celkovo sumu 5.063,94 €. Žalovaný tak poskytnutý úver preplatil. Z vyššie uvedeného dôvodu súd rozhodol tak, ako je vo výroku I. tohto rozhodnutia a žalobu v celom rozsahu zamietol.

35. Súd sa už nezaoberal námietkou žalovaného ohľadom neplatného vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru, pretože vzhľadom na skutočnosť, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a skutočnosť, že žalovaný úver preplatil, nie je potrebné sa platnosťou vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru zaoberať, keďže platnosť/neplatnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru nemá žiadny vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

36. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100%, keďže bol v spore úplne úspešný, a to vzhľadom na zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.